

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง “การอ่านพยางค์ที่มี รร (รอหัน)”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านคำไพเราะ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้
“การอ่านพยางค์ที่มี รร (รอหัน)”

คำที่มี รร (อ่านว่า ร หัน) ออกเสียงเป็น สระ อะ หรือ สระ อะ+น ดังนี้

๑. พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นประสมกับ รร ออกเสียงเป็น อัน (รร = อะ+น) เช่น

กรรไกร อ่านว่า กัน-ไกร พรรษา อ่านว่า หัน-ษา มรรยาท อ่านว่า มัน-ยาด
และมีคำที่อ่านได้ ๒ อย่างเช่น ภรรยา อ่านว่า พัน-ยา, พัน-ระ-ยา สรรเสริญ อ่านว่า สัน-เสิน, สัน-ระ-เสิน

๒. พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นประสมกับ รร และมีพยัญชนะอื่นตามมา ให้อ่านพยัญชนะที่ตามมานั้นเป็นตัวสะกด เช่น

วรรคตอน อ่านว่า วัค-ตอน พรรคพวก อ่านว่า พัก-พวก

๓. พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นประสมด้วย รร มีพยัญชนะอื่นตามมาให้ออกเสียงเป็น อะ+น พยัญชนะที่ตามมาให้ออกเสียงประสมกับสระ เป็นพยางค์ต่อไป และออกเสียงพยางค์เบา เช่น

บรรพบุรุษ อ่านว่า บัน-พะ-บุ-หฺรุด
พรรณนา อ่านว่า พัน-นะ-นา
วรรณคดี อ่านว่า วัน-นะ-คะ-ดี

๔. พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นประสมกับ รร มีตัว พ เป็นตัวสะกด ให้ออกเสียง อะ + บ และออกเสียง พ ประสมกับสระอะ ด้วย เช่น

สรรพคุณ อ่านว่า สับ-พะ-คฺน
สรรพสิ่ง อ่านว่า สับ-พะ-สฺง

การเขียน “บรร” ที่เป็นพยางค์หน้าของคำจะอ่านเหมือน “บัน” เช่น

บรรทัด อ่านว่า บัน-ทัด บรรทุก อ่านว่า บัน-ทุก
บรรพชา อ่านว่า บัน-พะ-ชา บรรดา อ่านว่า บัน-ดา
บรรณารักษ์ อ่านว่า บัน-นา-รัก

ใบความรู้ที่ ๒.๑ เรื่อง “การอ่าน“พยางค์หนัก - พยางค์เบา”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านคำไพเราะ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้

“พยางค์หนัก - พยางค์เบา”

พยางค์แต่ละพยางค์ในภาษาไทยออกเสียงหนักหรือเบาไม่เท่ากันทุกพยางค์ พยางค์ที่ออกเสียงแบบเน้นหนัก เรียกว่า พยางค์หนัก ส่วนพยางค์ที่ออกเสียงแบบไม่เน้นเสียง เรียกว่า พยางค์เบา การออกเสียงพยางค์หนักและพยางค์เบาให้ถูกต้องจะช่วยให้ผู้พูดหรือผู้อ่านออกเสียงได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออ่านจากหนังสือหรืออ่านข้อความ จะไม่ทำให้อ่านแบบที่ เรียกว่า อ่านเป็นคำๆ

ในที่นี้จะให้หลักสังเกตว่าพยางค์ใดเป็นพยางค์เบา ในตัวอย่างต่อไปนี้ พยางค์จริงจะพิมพ์ด้วยตัวเอน ดังนี้

๑. คำเชื่อมต่าง ๆ ออกเสียงเป็นพยางค์เบา เช่น

ประหยัดและมัธยัสถ์

พืกับนัอง

อาบน้ำเสริจก์เข้านอก

รวยหรือจนก์เป็นคนหมเมิอนกัน

คนที่มีควมลอภนนอยก็เปยดเปยนผู้อนนอย

อย่างไรก็ตาม หากผู้พูดต้องการเน้น ก็อาจออกเสียงคำเชื่อมเป็นพยางค์หนักก็ได้ เช่น

เขาอยู่ที่นี้ หรือที่บ้านกันนเน

ของที่วางอยู่เธอหยิบไปใช้ได้ แต่หำมเอาไปเป็นของส่วนตัวเด็ดขาด

๒. คำช่วยต่าง ๆ ที่ปรากฏหน้าคำกริยา มักออกเสียงเป็นพยางค์เบา เช่น

จะใช้จ่ายอะไรก็ต้องประหยัด

๓. คำช่วยต่าง ๆ ที่ปรากฏหลังคำกริยา ออกเสียงเป็นพยางค์เบา เช่น

ขนมปังเก่าแล้ว ก็ทั้งเสียเอะ

เขาหลับไปนานแล้ว

แม่ตื่นมาแต่เช้า มาทำกับข้าวให้ทุกวัน

๔. คำลงท้ายต่าง ๆ ออกเสียงเป็นพยางค์เบา เช่น

กินเสียสิเด็ยเย็นแล้วจะไม่รอย

อาทิตย์นี้ไปว่ายน้ำด้วยกันนะ

รีบกลับบ้านเอะะฝนทำท่าจะตกแล้ว

ใบความรู้

“พยางค์หนัก - พยางค์เบา” (ต่อ)

๕. คำ ๒ พยางค์ พยางค์แรกซึ่งออกเสียงสั้น ส่วนใหญ่เป็นพยางค์เบา เช่น

จริต สนาม ถนัด ฤทัย ชูระ วิชา มะนาว กระเป่า ประจำ

๖. คำ ๓ พยางค์ พยางค์ที่ออกเสียงเบา มักเป็นพยางค์ที่ ๑ หรือ พยางค์ที่ ๒ หรือพยางค์ที่ ๑ กับ ๒ เช่น

- พยางค์ที่ ๑ เป็นพยางค์เบา

อนาคต ประชาชน ธนาคาร สวัสดิ์ พยาบาล สมาชิก พิวราลัย

- พยางค์ที่ ๒ เป็นพยางค์เบา

บริหาร ธรรมเนียม กรณี มัธยม ตุ๊กตา ผลไม้ เทวรูป มิตรภาพ ธุรกิจ มลพิษ

- พยางค์ที่ ๑ กับ พยางค์ที่ ๒ เป็นพยางค์เบา

กิริยา สรณะ สรตะ สมณะ สุริยะ

๗. คำ ๔ พยางค์ พยางค์ที่ ๑ และ ๓ มักออกเสียงเป็นพยางค์เบา เช่น

ทะมัดทะแมง สนิทสนม ระว่างระไว ขยันขยัน กะปรืดกะปรอย สถานการณ์ ผลิตผล
เกษตรกร